

# အမည်မခံလိုသူစာရေးဆရာကြီး (သို့မဟုတ်) အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးဦးရာဇတ် တင်နိုင်တိုး

ဆရာကြီးဦးရာဇတ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် နေစဉ် ၁၉ ဇူလိုင် ၁၉၄၇ တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်အတူကျဆုံးခဲ့ရသော အာဇာ နည်ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးသည်အစွလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာမှုစလေ့ထုံးစံ၊ မြန်မာ စာပေတို့ကို လေးစားမြတ်နိုးသူဖြစ်ပါသည်။ မန္တလေး ဗဟိုအမျိုးသား အထက်တန်း ကျောင်းတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးအဖြစ်အမှုထမ်းခဲ့သည့် နည်းတူ အထက် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာပထမလအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့ဖူးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူလုပ်ကြံခံခဲ့ရစဉ်က ပညာ ရေးနှင့်အမျိုးသားစီမံကိန်းဌာန ဝန်ကြီး အဖြစ် တာဝန်ယူနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးကို အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် ကြီးတစ်ဦးအဖြစ်သိရှိကြသော်လည်း အမည် မဖော်လိုသူ စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးအဖြစ်မူ လူသိနည်းပါးလှပါသည်။

သားသည့် Trails in Burma(Myanmar) စာအုပ်ကို ဦးစွာဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သူမှာ ဆရာ ကြီးဦးရာဇတ်ဖြစ်သည်။ဆရာကြီးက အခန်း တစ်ခန်းဘာသာပြန်ဆိုပြီးသောအခါမှသာ တပည့်ရင်းဖြစ်သူမအမာ(နောင်စာရေးဆရာမ ကြီးလူထုဒေါ်အမာ) အားတစ်အုပ်လုံးဆက် လက်ဘာသာပြန်ဆိုစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးသည် တစ်နေ့ညနေတွင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဘယ်လက်ညှိုးခံပိတ်၍ ကိုင်ထားပြီး ညာလက်ကြား၌ ဆေးပေါ့လိပ် ကြားညှပ်ကာ တပည့်မအမာ၏ အိမ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဆရာကြီးကစာအုပ်ကို ပေးလျက် မန္တလေးသူရိယသတင်းစာတွင် အမည်မခံဘဲ အခန်းတစ်ခန်းဘာသာပြန်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ မအမာနှစ်သက် လျှင်နာမည်ခံပြီး ဆက်လက်ဘာသာပြန် ရေးစေလိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့ ဖြင့် မအမာ(နောင်စာရေးဆရာမကြီးလူထု ဒေါ်အမာ)က ဆက်လက်ဘာသာပြန်ကာ စာအုပ်အဖြစ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

စေတမန်သည်၊ ဖန်ဖန်သွယ်ဆက်၊ ရှိပါ လျက်နှင့်၊ ဖြစ်ပျက်ရပုံ၊ ကြောင်းဥသံကို၊ စေ့ငံသေချာ၊ မသိပါဌ်၊ ထင်ရာထင်ရှား၊ ကြံ စဉ်းစားသော်၊ ရပ်ခြားနယ်ဝေး၊ မြို့မကွေး က၊ စာပေးလေတိုင်း၊ ရေလှိုင်းမြစ်ကြော၊ ဝဲညာယစုတ်၊ နှစ်ခါမြုပ်၍၊ ငုပ်လေသလော၊ ကြံစိတ်စောလျက်၊ တွေးတောစဉ်တွင်၊ ယခင် မိတ်ဦး၊ သူတထူး၏၊ အိမ်မှူးထံမှောက်၊ ဖို့ရောက်အလော၊ လတ်၏ စာကို၊ သေချာ သိမှ၊ သတိရ၍၊ ဖြစ်ရလေကွယ်၊ ငြိုးစိတ် ငယ်သည်၊ ရှက်ဖွယ်မြင်ရပြန်တော့သည်။

ဘယ်ကြောင်းဖြစ်ထွေ၊ မြင်ရ ချေ၏၊ ရွှေငွေစုပေါင်း၊ ရေနံချောင်းဟု၊ မြစ်ကြောင်း မို့မို့၊ မိုင်းရည်မို့တုံ၊ မြို့နဂရာတွင်၊ သပြာ စန်းငွေ၊ သန်းကုဋေဖြိုး၊ မှန်းခြေတိုး၍၊ အကျိုးခွင့်ပေး၊ တွင်းသူဌေး၏၊ ရင်သွေး ပိုက်ဖျား၊ ပျို့နုထွားနှင့်၊ စုလျားပတ်ရစ်၊ လွန် ပေါင်းကျစ်၍၊ အချစ်ဓာတ်ငွေ၊ သူ့ရင်ငွေ၊ ကြောင့်၊ မေ့လေသလား၊ စဉ်းစားတတ်ပေါင်၊ သို့ မောင်မောင်သည်၊ ယခေါင်ပြုစေတော့။

**စာပေဝါသနာ**

ဆရာကြီးဦးရာဇတ်ကို ၂၀ ဇန်နဝါရီ ၁၈၉၈တွင် မိတ္ထီလာမြို့၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ မိဘများမှာ အငြိမ်းစားအင်စပက်တော် မစ္စတာအေရာမန်နှင့်ဒေါ်ငြိမ်းလှတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ မန္တလေး ဝက်စလီယောကျ်ားကလေးကျောင်းမှ ဆယ်တန်းကိုပါဠိ၊ အင်္ဂလိပ် ဘာသာဂုဏ်ထူးတို့ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ပြီး နောက်ရန်ကုန်ကောလိပ်သို့ရောက်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ကောလိပ်၌အင်္ဂလိပ် စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲတွင်ပထမရရှိဘိုင်မြား ရွှေတံဆိပ်ဆုရရှိခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီးမှာ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားကောင်းလွန်းလှသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာတိုစာများရေးသားရန် လိုအပ်တိုင်းသူ့ထံသို့ အပူကပ်လေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

ဆရာကြီးသည် ကောလိပ်ကျောင်းသားဘဝ၌ပင် အိန္ဒိယနယူးတိုင်းမဂ္ဂဇင်းသို့ ရှမ်းပြည်နယ် ၃၆ ကောင်ထီအကြောင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဆောင်းပါးရှည်ကြီးကို ရေး

သားပေးပို့ခဲ့သည်။ ဆောင်းပါးတွင် ကြေးစန္ဒီနတ်ရုပ်နှင့်တကွအတိတ်ပေးပုံ၊ ပေါက်ကောင်၊ ကိုယ်စားလှယ်ကောင်စသည်တို့အကြောင်းကိုစိတ်ဝင်စားဖွယ်အသေးစိတ်ဖော်ပြရေးသားထားရာမဂ္ဂဇင်းတိုက်၏ ဆုချီးမြှင့်ခြင်းကိုပင်ခံခဲ့ရပါသည်။

**အမျိုးသားကျောင်းအုပ်ကြီးဘဝ**

ဆရာကြီးဦးရာဇတ်သည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်တွင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး ၁၉၂၁ ခုနှစ်၌ မန္တလေးဗဟိုအမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းကြီးကို ဦးစီးဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်းထိုကျောင်း၌အထက်တန်းပြဆရာဝင်လုပ်ခဲ့၏။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအေဘွဲ့ ရရှိသောအခါ ကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီးအမျိုးသားကျောင်း၌ ကျောင်းအုပ်အဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်မှာ ၁၉၄၁



**ဆရာကြီးဦးရာဇတ်**

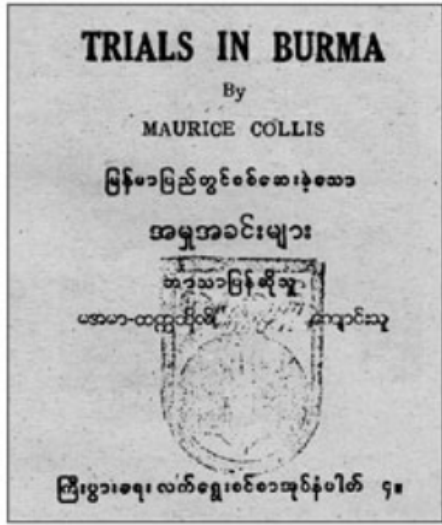
**ရွှေနန်းတွင်းအရေးတော်ပုံ**

ရွှေနန်းတွင်း အရေးတော်ပုံအမည်ရှိ စာအုပ်ကို မန္တလေးသူရိယသတင်းစာတိုက်က “ရွှေနန်းတွင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိခေါ်လက်ထက်တော်တွင်းအဖြစ်အပျက် စာတမ်း”အမည်

ဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကစာရေးသူ၏ အမည်ကို လုံးဝဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ယင်းစာအုပ်ကိုပင် ၁၉၅၉ ခုနှစ် မန္တလေးနှစ်တစ်ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ထပ်မံ ထုတ်ဝေပါသည်။ ယခုအခါ တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သည်။

**မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ**

ဆရာကြီးဦးရာဇတ်သည် မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံတစ်ပုဒ်ကိုလည်းရေးဖွဲ့ခဲ့ဖူးပါသည်။ ယင်းရတုလင်္ကာမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။  
ငယ်ပေါင်းချစ်ဆွေ၊ မန်းရိပ်မြေက၊  
စေ့ရေတွေဆ၊ ချီအချဖြင့်၊ ညီမျှစေမှု၊  
စုံရတုဖြင့်၊ ယခုရေးစီ၊ စာပလီကို၊ နာရီဖင့်လျား၊  
ခွင့်မအားလည်း၊ ရင်ခြားတွေ့မှု၊ စာပေးသူအား၊  
ရေးယူကြောင်းတိတိ၊ ချစ်ကြည်စိတ်ဖြင့်၊  
တဆိတ်လောက်ပင်၊ ရှုစေ



ဆရာကြီးဦးရာဇတ်စတင်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပြီး ဆရာမကြီး လှထုဒေါ်အာ ဆက်လက်ပြန်ဆိုခဲ့သည့် စာအုပ်

စိတ်မှရွေ့လျက်၊ လိပ်မေ့ဖွတ်မေ့၊ ပတတ်မေ့နှင့်၊ မေ့အမျိုးမျိုး၊ မေ့ပင်ပျိုးလည်း၊ မညှိုးမေတ္တာ၊ ရှိလျက်ပါဟု၊ ထက်ညာမန်းပျော်၊ အဆွေတော်က၊ ထုတ်ဖော်ရှုဖွယ်၊ စီကုံးခြယ်သည်။ ဆက်သွယ်ခင်ရပြန်တော့သည်။

**အင်္ဂလိပ်ဆောင်းပါး**

ဆရာကြီးဦးရာဇတ်သည် မြန်မာဘာသာ ပျို့၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာစာပေများသာမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်လှသဖြင့် မျက်နှာဖြူမင်းကြီး မစ္စတာရှားမင်းက ပုလိပ်အဖွဲ့ (ယခုခေတ်အခေါ်ရဲတပ်ဖွဲ့) တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ အင်စပက်တော်ရာထူးတိုက်ရိုက်ခန့်အပ်မည်ဆိုခြင်းကိုပင် ငြင်းပယ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီးဦးရာဇတ်သည် ၁၉၄၆ခုနှစ်တွင် (နေပြည်တော်)ပျဉ်းမနားမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဗမာ့မွတ်စလင်အမျိုးသားများ ကွန်ဂရက်အပြီးတွင် The Cry ဂျာနယ်၌ The Burman (Myanmar) Muslim Organization ( on account of the Formation of all Burma(Myanmar) , Bur-

ခုနှစ်အထိဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးသည်အမျိုးသားကျောင်းအုပ်အဖြစ်အမှုထမ်းစဉ်အတွင်းကျောင်းပိတ်ရက်များ၌မန္တလေးနန်းရှေ့တိုက်တော်ကျောင်းတိုက်၊ ခင်မကန်တိုက်၊ အတုမရှိတိုက်စသည့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတိုက်များသို့ သွားရောက်ကာတိုက်အုပ်၊ တိုက်ကြပ်ဆရာတော်တို့ထံပါဠိစာပေများဆည်းပူးလေ့လာလေ့ရှိခဲ့၏။

**မောရစ်ကောလစ်၏ စာအုပ်**

မောရစ်ကောလစ် (Maurice Collis) ရေး

ချင်သည်။ ထိုစဉ်ငယ်သော်၊ သက်ဆယ်ကျော်က၊ နှစ်ဖော်တူကွ၊ မေတ္တာမျှ၍၊ ဒေသကွာဝေး၊ ရှိလေသေးလည်း၊ အေးလျှင်အတူ၊ ပူလျှင်မကွဲ၊ ရှိစမြဲဟု၊ ဝမ်းထဲပိုက်ခါ၊ ထင်မိပါ၏။ ခုမှာတစ်ကြောင်း၊ တစ်ဇာတ်ပြောင်း၍၊ ငယ်ပေါင်းမျိုးမြတ်၊ ခင်မောင်လတ်၏၊ စုတ်သပ်ချင်ဖွယ်၊ ချစ်ကြီးနွယ်သည်၊ ပျက်ပြယ်ထင်ရပြန်တော့သည်။

သွယ်ပြောင်းလှစ်ခြေ၊ မှာလိုက်ပေ၏၊ ဂုဏ်ရေမကွာ၊ ထိုစဉ်ခါက၊ စာလာစာပြန်၊

mese (Myanmar ) Muslim Congress at Pyinmana) By A.Razak,B.A)ဟူ၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဆောင်းပါးရှည်ကြီးကို ရေးသားခဲ့သည်။

**ကျမ်းကိုး**

- ၁။ ကိုလိုနီခေတ်မြန်မာ့သမိုင်းအဘိဓာန် (မြဟန်)
- ၂။ စာရေးဆရာအမည်မသိသောစာဆိုရှင် ဦးရာဇတ် (ကျော်ဝင်းမောင်)ရာဇာနည်၊ အပုဒ် (၂၂) ၁၉၉၆
- ၃။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ-၁၁